

פרויקטים להנגשת זכויות והעלאת המודעות שמומנו ע"י מועצת הבריאות

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

מועצת הבריאות

הרעיונות שלכם - הסיוע שלנו

תוכן עניינים

4	דבר שר הבריאות
5	מועצת הבריאות
7	קול קורא להגשת בקשות לוועדת פרסום של מועצת הבריאות
10	פרוייקטים לקידום זכויות במערכת הבריאות
11	העלאת המודעות באוכלוסיית בני הגיל השלישי והרביעי בנוגע לזכויותיהם לטיפול שיניים במסגרת הרפורמה בסל הבריאות
14	מימוש זכויות רפואיות בחברה הערבית: הפצה פרואקטיבית של מידע אודות זכויות רפואיות ודרכי מימושן בקרב האוכלוסייה הערבית בישראל
17	פיתוח אפליקציה ייעודית להנגשה יזומה של מידע אודות זכויות המגיעות לחולים ולבני משפחותיהם המבקרים במרפאות ביה"ח שיבא
20	מערכת מידע מותאמת אישית לנפגעי שבץ מוחי תמיכה במטופלים ובבני משפחותיהם למימוש זכויות רפואיות וכלכליות

תוכן עניינים

23	הנגשת זכויות למתמודדי נפש ובני משפחותיהם ליווי על-ידי מתנדבים בעלי ניסיון אישי כבני משפחה של מתמודדי נפש
26	הנגשת מידע למתמודדי נפש ובני משפחותיהם: הפקת סרטוני הסברה על שלבי האשפוז בהתאמה למצב המטופל
29	הנגשת בדיקות וטיפולים אצל רופא נשים לנערות ונשים עם מוגבלות שכלית
32	העלאת המודעות לגילוי מוקדם של סרטן הערמונית: פרסום כלל ארצי לעידוד אוכלוסיית הגברים בישראל לביצוע בדיקת PSA
35	טיפול נפשי בקהילה: מימוש זכויות בבריאות הנפש באמצעות הנגשת מידע על זכאות לשירותי בריאות הנפש של קופות החולים
38	העלאת המודעות למיצוי זכויות באופתלמולוגיה: חשיבות ביצוע בדיקות עיניים לצורך גילוי מוקדם ומניעת עיוורון
41	הקמת קו סיוע טלפוני למצבי חירום ומיצוי זכויות למתמודדי נפש ולבני משפחותיהם המאוייש ע"י אמהות ולאובנות זוג של מתמודדים
44	העלאת מודעות בחברה החרדית והערבית: עידוד לביצוע בדיקות סקר לגילוי מוקדם של סרטן המעי הגס

דבר שר הבריאות

אני מתכבד לפתוח חוברת ראשונה מסוגה שמוציאה מועצת הבריאות. המועצה הוקמה בשנת 1994, עם כניסתו לתוקף של חוק ביטוח בריאות ממלכתי, ותפקידה לייעץ לשר במגוון רחב של נושאים בתחום הבריאות.

מאז שנת 2014, מועצת הבריאות, באמצעות ועדת הפרסום, פועלת למימון פרויקטים של עמותות ומוסדות בריאות, אשר עניינם הנגשה ומימוש זכויות המבוטחים לפי חוק ביטוח בריאות ממלכתי. זאת, תוך הנגשת מידע חשוב בקשר לזכויות אלה והעלאת המודעות לטיפולים ושירותים שונים הניתנים על פי החוק.

בחוברת זו, היוצאת לראשונה מטעם מועצת הבריאות, מופיעים 12 פרויקטים שנבחרו בקפידה ומומנו על ידי המועצה לרווחת הציבור כולו. היא נועדה לשתף את הארגונים השונים הפועלים במערכת הבריאות, ברעיונות וביוזמות שונות בעולם מיצוי הזכויות.

אני רוצה להודות לכל הנוגעים בדבר, על פועלם המבורך בתחום חשוב זה למען המטופלים.

כמו כן, אני מברך את מועצת הבריאות, שמבטיחה את הנגשת המידע לציבור הרחב. כולי תקווה, שמוסדות נוספים יענו ל"קול הקורא" שמגישה ועדת הפרסום של המועצה ויתרמו גם הם להגדלת הידע, למיצוי ולמימוש הזכויות בתחום הבריאות.

בברכה,

חבר הכנסת משה ארבל

יו"ר מועצת הבריאות, שר הבריאות

מועצת הבריאות

מועצת הבריאות הוקמה מכוח חוק ביטוח בריאות ממלכתי, תשנ"ד – 1994, והיא מונה 46 חברים המייצגים גופים המפורטים בחוק, ממגוון תחומים: ממשלתיים, ציבוריים ופרטיים כאשר יו"ר מועצת הבריאות הינו שר הבריאות.

תפקידי מועצת הבריאות כוללים:

1. יעוץ לשר הבריאות בנושאים הבאים:

- 1.1. שיעורי דמי ביטוח בריאות
- 1.2. שינויים בסל שירותי הבריאות בהתחשב, בין היתר, בטכנולוגיות חדשות ועלויותיהן
- 1.3. קידום השוויוניות באיכות שירותי הבריאות, זמינותם ונגישותם בהתאם להוראות החוק
- 1.4. אמות מידה להקצאת מקורות להרחבת שירותי בריאות
- 1.5. תשלומים של מבוטחים עבור שירותי הבריאות
- 1.6. סוגיות ערכיות במישור הממלכתי בתחום הבריאות
- 1.7. סדרי עדיפויות בתחום הבריאות לניצול משאבים לפי צרכים שונים
- 1.8. מתן שירותי בריאות על בסיס אזורי או בין אזורי
- 1.9. כל נושא אחר שיקבע שר הבריאות, או ששליש מחברי מועצת הבריאות יבקשו לדון בו.

מועצת הבריאות

מועצת הבריאות

1. קיום מעקב אחר ביצוע החוק ועריכת מחקרים, סקרים וחוות דעת מקצועיות באמצעות מכון שהשר קבע.

2. אישור מינוי נציב קבילות לחוק ביטוח בריאות ממלכתי

3. פרסום מידע עדכני לחברי קופות החולים בדבר זכויותיהם לפי החוק, השירותים העומדים לרשותם, היכן ניתן לקבלם ומיהם נותני השירותים מטעם כל קופת חולים

במסגרת המועצה פועלות מספר וועדות כולל וועדת פרסום הפועלת לפרסם מידע עדכני ושוטף למבוטחים בדבר זכויותיהם לפי חוק ביטוח בריאות ממלכתי, באמצעות סיוע במימון פרויקטים שמטרתם להנגיש ולתרום להגדלת הידע ולמימוש זכויות לפי החוק.

להרחבה על מועצת הבריאות, ראו באתר משרד הבריאות

לכניסה לאתר
מועצת הבריאות

קול קורא להגשת בקשות לוועדת פרסום של מועצת הבריאות הבריאות

במסגרת חוק ביטוח בריאות ממלכתי, מתפרסם בזאת קול קורא מטעם מועצת הבריאות, שתפקידה הוא, בין היתר, לפרסם מידע עדכני ושוטף למבוטחים בדבר זכויותיהם לפי חוק ביטוח בריאות ממלכתי, תשנ"ד – 1994 (להלן: "החוק") והשירותים העומדים לרשותם, ולסייע להם לממש את זכויותיהם לפי החוק.

תפקידי ועדת הפרסום:

במסגרת מועצת הבריאות פועלת ועדת פרסום שמסייעת במימון פרויקטים שמטרתם להנגיש ולתרום להגדלת הידע ולמימוש זכויות לפי החוק.

מי יכול להגיש בקשות לוועדת הפרסום?

כל גוף (כולל כל מוסד בריאות) שמעוניין לקבל סיוע כספי של מועצת הבריאות לצורך ביצוע פרויקטים שמטרתם הנגשת ומימוש זכויות לפי החוק. בכל שנה מוענק מימון למספר פרויקטים נבחרים, בהתאם לאיכות הבקשה ולהתאמתה למטרות החוק.

לא ינתן מענק לגוף, שפנה בהצעה דומה למימון על-ידי גורם אחר, לרבות גוף מסחרי, חברת תרופות וכיו"ב.

מועצת הבריאות

רננה אלמוג

רכזת המועצה

054-4927950

renana.almog@moh.gov.il

מה צריכה לכלול הגשת בקשה לוועדת הפרסום?

- **תיאור הבעיה שאותה באה התוכנית / הפרויקט לפתור**, לדוגמה מידע חסר בתחום מסוים או בקרב אוכלוסיה ספציפית, נגישות מוגבלת של משאב בריאות לפי החוק וכיו"ב.
- **הרלוונטיות לחוק ביטוח בריאות ממלכתי** – יש להצביע בבירור על האופן שבו הפרויקט המוצע מתאים לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, לנושאים המכוסים על-ידו ולמטרות שבבסיסו.
- **הגוף שמבצע או יבצע את הפרסום, לרבות ניסיון בתחום הפרסום ובתחום התוכן האמור**. ניתן לצרף דוגמאות לפרויקטים קודמים שבוצעו על-ידי הגוף המבקש, העוסקים בנושא המבוקש, ככל שישנם.
- **אוכלוסיית היעד**. יש להצביע בבירור על קהל היעד של הפרויקט הפרסומי, כולל אומדן להיקף קהל היעד.
- **ישומיות אפשרית במערכת הבריאות**. יש לפרט אם הפרויקט המוצע ותוצריו ניתנים ליישום גם בהקשרים נוספים במערכת הבריאות ו/או אם יש בהם כדי לתרום להגדלת ידע נוסף בתחומים קרובים/משיקים.
- **הצעה מפורטת בנושא התקציבי, כולל עלויות מפורטות של כל רכיב/שלב בפרויקט**. יש להסביר בבקשה כיצד חושבה הצעת התקציב ו/או על מה היא מבוססת.
- **פירוט של שלבי הפרויקט המוצע**, לדוגמא פיילוט / קמפיין פרסומי / קישור לתוכנית רחבה של פרסום וכו'.
- **התייחסות לגורמי המקצוע הרלוונטיים לביצוע הפרויקט ולשותפים התומכים בתוכנית**.
- **לוחות זמנים ליישום הפרויקט**.

מועצת הבריאות

מועצת הבריאות

- שותפים נוספים למימון, ככל שישנם.
- מדדי הצלחה כמותיים ואיכותניים לפרויקט ולתוצריו. יש להסביר בבקשה אילו אסטרטגיות ינקטו כדי לבחון את הצלחת הפרויקט, באיזה טווח זמן ומהם התוצרים והמדדים שיבדקו.
- גובה התמיכה הכספית המבוקשת.
- הצהרה לפיה מימון הפרויקט מבוקש על-ידי מועצת הבריאות בלבד. בכל מקרה בו קיימת או עשויה להיות קיימת תמיכה נוספת למימון הפרויקט, יש להצהיר על כך מראש.

תחומי הפעילות של הפרויקטים

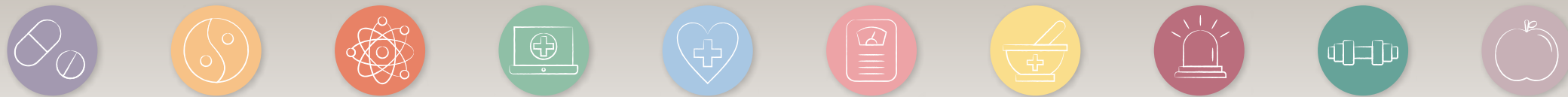
- הוועדה תממן באופן מלא או חלקי רק פרויקטים שמטרתם הנגשה, הגדלת הידע והמודעות ומימוש זכויות לפי חוק ביטוח בריאות ממלכתי.
- תינתן עדיפות לפרויקטים חדשניים שניתן יהיה ליישם אותם בגופים נוספים במערכת הבריאות.
- לא יינתן מימון להשתתפות בתפעול פרויקטים קיימים.

אופן הגשת הבקשה:

את הבקשות יש להעביר באמצעות רכזת המועצה, גב' רננה אלמוג, במייל renana.almog@moh.gov.il. הוועדה מתכנסת מספר פעמים בשנה וניתן להגיש בקשות במהלך כל השנה.

וועדת הפרסום בוחנת כל בקשה שמגיעה אליה, מזמנת את הפונים להציג בפניה, במידה והבקשה מאושרת, היא עוברת לאישור תקציבי בוועדת ארגון ומינהל של המועצה ולאחר חתימה על הסכם עם הפונים, הפרויקט מאושר לביצוע.

פרוייקטים לקידום זכויות במערכת הבריאות

הרעיונות שלכם - הם יוע שלנו

ארגונים ויוזמות שקיבלו תמיכה ממועצת הבריאות

העלאת המודעות באוכלוסיית בני הגיל השלישי
והרביעי בנוגע לזכויותיהם לטיפול שיניים
במסגרת הרפורמה בסל הבריאות

לכניסה לאתר

העלאת המודעות באוכלוסיית בני הגיל השלישי והרביעי בנוגע לזכויותיהם לטיפול שיניים במסגרת הרפורמה בסל הבריאות

בני הגיל השלישי והרביעי זכאים לזכויות שונות בהתאם לגילם, אך הם גם פוגשים אתגרים חדשים המשוייכים לגילאים אלו. תופעות גופניות ותופעות מנטליות שונות מרימות את ראשן, ואחת מהן היא הידרדרות מצב השיניים.

בריאות השיניים משפיעה באופן ישיר על איכות החיים, וכיום ידוע בעולם הרפואה כי בריאות הפה, החניכיים והשיניים משפיעה על בריאות הגוף כולו, כאשר הדרדרות בבריאות הדנטלית קשורה ישירות למחלות לב, סוכרת, אוסטאופורוזיס, ומחלות אחרות. השמירה על שיניים בריאות הכרחית, אך טיפולי שיניים יקרים למדי.

הרפורמה האחרונה בטיפול השיניים בסל הבריאות לטובת בני הגיל השלישי ומעלה מאפשרת לאוכלוסייה זו ליהנות ממגוון טיפולים מסובסדים. הסבסוד כולל **טיפולים משמרים** (בדיקות תקופתיות, טיפול שורש, ועוד), ו**טיפולים משקמים** (תיקון שן שבורה, הכנת תותבות, ועוד), ובעצם מנגישה את האפשרות לטיפול שיניים לאוכלוסייה שאינה חלק ממעגל העבודה, אוכלוסייה הזקוקה לטיפולים אלו אך לא בהכרח יכולה להרשות לעצמה לממן אותם.

הרפורמה בוצעה, אך בכדי ליהנות ממנה, יש לדעת עליה. פרויקט הרחבת סל טיפולי שיניים לקשישים באתר מוטקה נועד להעלות את המודעות לרפורמה בקרב הקשישים עצמם כמו גם בקרב בני משפחתם, אשר יכולים לעודד את הוריהם המבוגרים למצות את זכויותיהם.

שרון פז-קווה
מנהלת

050-8618436

sharon@motke.co.il

www.motke.co.il

הפעילות, אשר החלה במרץ 2020, נפרשה לאורך שנה שלמה, וזאת כדי לשמור על הנושא במודעות ולהביא להטמעתו בקרב אוכלוסיית היעד. במסגרת הקמפיין הממושך נעשו פעולות רבות להעלאת מודעות הציבור, באתר מוטקה ומחוצה לו:

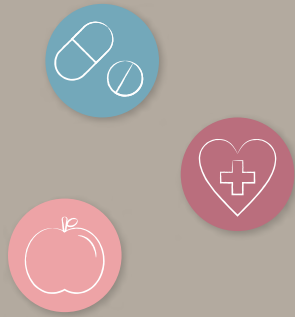
- פורסמו כתבות באתר מוטקה
- התקיים פאנל בנושא עם מספר מומחים
- פורסמו באנרים באתר מוטקה ובאתר כמוני
- נשלח דיוור ייעודי ברשימות התפוצה של האתרים הנ"ל
- פורסמו פוסטים ממומנים בפייסבוק ותוכן ממומן באאוטבריין וטאבולה

קהל היעד הגיב לקמפיין בצורה יוצאת דופן. ארבעת הכתבות באתר מוטקה זכו יחד בעשרות אלפי כניסות, כאשר הכתבות אודות עצם הזכאות ורשימת הטיפולים זכו ל-97,000 כניסות. זמן שהייה הממוצע במאמרים, למעלה משתי דקות וחצי, מצביע על קריאה והעמקה בתכנים.

הבאנרים עברו את היעדים המקוריים של הקמפיין, ואחוזי הפתיחה הגבוהים של ההודעות שנשלחו בדיוור הישיר מצביעים גם הם על התעניינות וקריאה של התכנים. הקמפיין הממומן, אשר התמקד באוכלוסיית היעד, הגיע גם הוא לעשרות אלפי חשיפות.

למרות שמרבית הקמפיין התנהל במהלך תקופת הקורונה, בה מרפאות השיניים נסגרו וטיפולים בבעיות שגרתיות נדחקו לפינה, עדיין בוצעו מאות שיחות ישירות מתוך הכתבות למוקדי קביעת התורים במרפאות של הקופות השונות, מה שמראה על הרצון והצורך במימוש הזכויות.

נוכח הנתונים הנ"ל, ניכר שהכלים שנבחרו בהתאם לקהלי היעד (מבוגרים וילדיהם) נכונים ומתאימים לקמפיין, אשר הראה הצלחה מסחררת.

מימוש זכויות רפואיות בחברה הערבית: הפצה פרואקטיבית של מידע אודות זכויות רפואיות ודרכי מימושן בקרב האוכלוסייה הערבית בישראל

לכניסה לאתר

מימוש זכויות רפואיות בחברה הערבית: הפצה פרואקטיבית של מידע אודות זכויות רפואיות ודרכי מימושן בקרב האוכלוסייה הערבית בישראל

הקמפיין נועד להציע פתרון לחוסר המודעות השוררת בקרב חברי החברה הערבית בישראל בנוגע לזכויותיהם בתחום שירותי הבריאות מתוקף חוק ביטוח בריאות ממלכתי, חוק זכויות החולה, והזכויות בשב"ן.

הקמפיין הושק על ידי 'כל זכות' (חל"ץ) בכנס בנושא הבריאות בחברה הערבית, שנערך בשיתוף פעולה עם האגודה הערבית הארצית למחקר ושירותי בריאות. מעבר להיותו נקודת הפתיחה לקמפיין, היווה הכנס נקודת מפגש של בעלי עניין העוסקים בקידום נושאי בריאות בחברה הערבית, כולל מנכ"לי עמותות, נציגים מקופ"ח ומהאקדמיה, ונציגי משרד הבריאות.

מפגש זה אפשר דיון והתמקדות על הנושאים הנושאים מבחינת זכויות הבריאות במגזר, הנושאים אליהם יכוון הקמפיין, ובמהלכו נמצא כי הנושאים החשובים ביותר הם מחלת הסוכרת, מתמודדי נפש, לידה, לידה שקטה, מחלות כרוניות, סיוע במימון מכשירי ניידות ומספר נושאים אחרים.

בין החודשים פברואר ונובמבר 2022 התבצעה פעילות ענפה להפצת המידע אודות הזכויות הרפואיות דרך:

- שתי תחנות רדיו המשדרות בערבית
- עמודי הפייסבוק והאינסטגרם של 'כל זכות'
- באנרים באפליקציה ובאתרי אינטרנט פופולריים בחברה הערבית

עינת רביב

מנהלת שותפויות

052-4471557

einat.raviv@kolzchut.org.il

www.kolzchut.org.il

נושא	ביקורים באתר 'כל זכות'	כמות חשיפות בפייסבוק
מחלות כרוניות	35,366	5,588,440
סוכרת	55,731	6,891,772
מדריך ליולדת	32,472	3,240,999
לידה שקטה	17,404	3,923,084

במהלך תקופת הפרויקט היו **למעלה מעשרים מיליון חשיפות** בפייסבוק, ובמהלך שנת 2022 בקרו באתר לא פחות ממיליון משתמשים בשפה הערבית. כאשר מוסיפים לנתונים הללו את החשיפה בערוצי הרדיו והצפייה בבאנרים, מצטיירת תמונה של **הצלחה מסחררת**.

ממצאי הקמפיין מצביעים על כך **שהיה צורך אמיתי בהנגשת המידע לציבור**. ניתן לזהות כי ערוצי המידע שנבחרו על ידי 'כל זכות' הוכחו כאפקטיביים, כאשר ערוץ המידע המועדף על אוכלוסיית היעד הינו הרשת החברתית פייסבוק. הקמפיין יכול לשמש כמתווה דרך לפעילות הנגשת מידע אפקטיבית גם לגופים אחרים.

פיתוח אפליקציה ייעודית להנגשה יזומה
של מידע אודות זכויות המגיעות לחולים ולבני משפחותיהם
המבקרים במרפאות ביה"ח שיבא

לכניסה לאתר

פיתוח אפליקציה ייעודית להנגשה יזומה של מידע אודות זכויות המגיעות לחולים ולבני משפחותיהם המבקרים במרפאות ביה"ח שיבא

מערכת הבריאות בישראל מציעה לחולים מגוון רחב של זכויות רפואיות. בכל זאת נראה כי **אנשים רבים אינם ממצים את זכויותיהם**. חוסר ידיעת הזכויות, המורכבות הבירוקרטית למימושן והצורך בהנגשה תרבותית של הזכויות הן רק חלק מהסיבות העומדות מאחורי מצב זה.

לאי-מיצוי הזכויות הרפואיות יש השלכה ישירה על מצבם הבריאותי של המטופלים.

המרכז לזכויות החולה שבמרכז הרפואי שיבא יזם תוכנית שמהותה **הנגשת זכויות יזומה לכלל המטופלים**, לבני משפחותיהם, כמו גם לצוותים המטפלים. הפרויקט נעשה בשני מישורים, בתוכן ובטכנולוגיה, ויצר גשר בין המטופלים לבין הזכויות המגיעות להם.

במישור התוכן נוצרו **קישורים בנוגע לזכויות המטופלים** במרבית מרפאות בית החולים. נוספו קישורים הנוגעים לזכויות בגין המצב הרפואי מהאתרים "כל הבריאות" ו-"כל זכות". בנוסף נבנו קישורים לזכויות כלליות של חולים כרוניים, מטופלים בני הגיל השלישי ואחרים, אשר מופיעים **בדפי המידע האישיים של כל מטופל** לפי חיתוכים של סוג מחלה, מין וגיל.

במישור הטכני -

- אפליקציית App Sheba - **נעשו אפיון, עיצוב ופיתוח לאפליקציה** אשר מנתחת ומזהה את מאפייניו האישיים של המטופל
- בהגעתו למרפאה האפליקציה מציגה בפני המטופל את **המידע אודות הזכויות הרלוונטיות עבורו**, בהתאם למאפיינים שזוהו ובהתאם למרפאה אליה הגיע

עו"ד מיכל דלין-פרימרמן
מנהלת

03-5307000

michal.dalinfrierman
@sheba.gov.il

www.sheba.co.il

המטופל מוזמן באופן יזום להיעזר בייעוץ וסנגור מטעם מרכז זכויות החולה של בית החולים, כשירות משלים

- באפשרות המטופל לקבל מידע על זכויות למטופלי כלל המרפאות בעזרת חיפוש חופשי

לצורך הפרויקט נבנה מאגר קישורים של זכויות מטופלים, ובאתר האינטרנט של המרכז נוסף מידע בכל דפי המרפאות בנוגע לזכויות הרלוונטיות.

האפליקציה בעצם מסייעת בהנגשת זכויות על ידי "דחיפה" יזומה של המידע לגבי הזכויות הרלוונטיות, תוך **מינוף טכנולוגיה ייעודית שנבנתה לצורך הפרויקט**. המידע נשלח באמצעות אפליקציית ShebaApp, תוך חיבור למערכת ניהול תורים.

הפרויקט הביא להעלאת המודעות בקרב המטופלים אודות הזכויות להן הם זכאים, ואף סייע לצוותים בהנגשת זכויות אלו למטופלים באופן יעיל, אפקטיבי ופרואקטיבי.

ניתן למדוד את הצלחת הפרויקט דרך מספר מדדים:

- מידע שהתקבל מאתר "כל זכות", אתר המרכז מידע רב בנוגע לזכויות רפואיות ואחרות - הכניסות לאתר דרך אפליקציית שיבא, לאחר שהותאמו ספציפית למטופל, מוגדרות כ'איכותיות'. הגדרה זו ניתנת לכניסות בהן הגולשים שהו זמן רב בעמוד, וקראו את **התכנים אודות הזכויות** המגיעות להם
- המטופלים ובני משפחותיהם פונים למרכז זכויות החולה של בית החולים בבקשה למידע לסיוע משלים ולסנגור, **ומספר הפניות למרכז הוכפל** ואף למעלה מכך
- **צוותי בית החולים עושים גם הם שימוש** בעמודי המידע של המרפאות, כאשר המידע הנגיש בעמודים אלו מקל עבורם את הנגשת הזכויות עבור המטופלים.

מערכת מידע מותאמת אישית לנפגעי שבץ מוחי:
תמיכה במטופלים ובבני משפחותיהם למימוש
זכויות רפואיות וכלכליות

לכניסה לאתר

מערכת מידע מותאמת אישית לנפגעי שבץ מוחי: תמיכה במטופלים ובבני משפחותיהם למימוש זכויות רפואיות וכלכליות

בישראל חיים 22,000 נפגעי שבץ מוחי ובני משפחותיהם. לאנשים אלו זכויות לקבלת טיפול רפואי ולשיקום באמצעות קופות החולים, זכאות לקצבאות שונות מהביטוח הלאומי, זכאות להנחות במס הכנסה, ועוד. האינטרנט והרשתות החברתיות מוצפים במידע בנושאים אלו. חלק מהמידע אמין ונגיש, אך חלקו הגדול אינו עדכני, כתוב בשפה משפטית ומורכבת, או פשוט מידע מטעה.

”סל הזכויות” קיים, אך מצבם הפיסי והנפשי של נפגעי השבץ המוחי, כמו גם מצבם של בני המשפחה המטופלים בהם, מקשה על ההתמצאות ועל מיצוי מלא של זכויותיהם. בעוד שחלק מהחולים מקבלים סיוע מעמותות, אין גוף המלווה את כל החולים בתהליך הטיפול והשיקום. חלק מהמשפחות נאלצות לפנות לגורמים פרטיים לקבלת עזרה, בעלויות גבוהות.

מטרת הפרויקט של עמותת נאמן היא פיתוח מערכת להנגשת מידע אמין, מסונן ונגיש ברשת, בהתאם לצורכי המטופלים, תוך קיצור פרק הזמן הנדרש לאיתור המידע. הפרויקט נועד להגדיל את מספר המטופלים הממצים את מלוא זכויותיהם, ובצורה זה מכוונת העמותה לפשט את הליכי מיצוי הזכויות לשיפור בריאותם ולמניעת שבץ חוזר.

המידע הרלוונטי אודות מכלול הזכויות נאסף למסד-הנתונים. המידע מוגש בשפה ברורה, ודרך ממשק פשוט לשימוש באמצעות מילות חיפוש או צ'ט בוט, וזאת על מנת להקל על המשתמש להגיע למידע ביעילות.

פנינה רוזנצווייג
מנכ"לית

03-5331566

neemanpninar@gmail.com

www.neeman.org.il

קמפיין השקת המערכת כלל:

- פרסום ברדיו ובזמן קהילה בטלוויזיה
 - פרסום סרטונים וכתבות במדיה החברתית
 - ניהול קבוצות דיון ופרסום פוסטים וסרטונים בפייסבוק
 - הרצאות בפייסבוק "לייב" להתמודדות עם השבץ בימי בידוד חברתי
 - דיוור ישיר ל-11,000 חברי קהילת שבץ מוחי באתר 'כמוני' ובאתר מוטק'ה
- הקמפיין תורגם לערבית, וקו התמיכה של העמותה תוגבר על-ידי עובדים סוציאליים כדי לאפשר מענה טלפוני לפונים. עד סוף 2020 חולק עלון מידע לכ-5000 משפחות מטופלים, הכולל בין היתר מידע אודות זכויותיהם.
- המספרים משקפים הצלחה, כאשר הסרטונים בפייסבוק זכו לכ-13,000 צפיות, והפוסטים הגיעו ללמעלה מ-81,000 גולשים. במהלך הקמפיין הגיע אתר האינטרנט של עמותת נאמן לשיא של 28,350 כניסות.
- כיום לאתר העמותה ולמערכת המידע יש למעלה מ-5,000 כניסות בחודש. עיקר המידע שהגולשים מחפשים הינו מהו השבץ המוחי, גורמי הסיכון והסימנים המוקדמים, ומידע אודות זכויות השיקום. שהות הגולשים הממושכת באתר מצביעה על עיון מעמיק בתכנים.
- מרבית המשתמשים מעדיפים להשתמש במילות חיפוש ולא בתוכנת הצ'ט בוט, אשר עדיין מהווה כלי מסורבל לשיחה מורכבת בנושא זכויות, והטכנולוגיה נמצאת בתהליך שיפור מתמיד.

הנגשת זכויות למתמודדי נפש ובני משפחותיהם:
ליווי על-ידי מתנדבים בעלי ניסיון אישי
כבני משפחה של מתמודדי נפש

לכניסה לאתר

הנגשת זכויות למתמודדי נפש ובני משפחותיהם: ליווי על-ידי מתנדבים בעלי ניסיון אישי כבני משפחה של מתמודדי נפש

אשפוז בבית חולים פסיכיאטרי מלווה בחששות, דעות קדומות וסטיגמות חברתיות. בנוסף לאתגר שבאשפוז, משפחה הנאלצת לאשפוז בן משפחה מתמודדת גם עם תחושות של בושה והסתרה, רגשות אשמה, ומחשבות הנוגעות לתרומתם למצבו הנפשי של המאושפז.

חוסר המידע בנושא ניכר עוד יותר באוכלוסיה החרדית ואוכלוסיות בני מיעוטים, שבאופן מסורתי פחות חשופות לרשת האינטרנט. אף יותר מזה, המחסור במידע גדל באוכלוסיות אלו שכן באופן מסורתי ישנה שמירת סוד והסתרה.

על מנת לסייע לאוכלוסיות שאינן חשופות למידע אודות זכויותיהן בתחומים אלו, יזם המרכז הירושלמי לבריאות הנפש פרויקט ייחודי הנקרא **'משפחה מלווה משפחה'**. הפרויקט הינו חלק מפעילות "ועד המשפחות", שהוקם כבר בשנת 2018, במטרה להוות ערוץ תקשורת בין משפחות המטופלים עם ההנהלה והצוותים המקצועיים בבית החולים.

הוועד מורכב: ממתנדבים שכולם בני משפחה של מתמודדי נפש, הורים, בני זוג, אחים או אחיות של מטופלים שמאושפזים כיום או שהיו מאושפזים בעבר. תרומה ממועצת הבריאות סייעה להקמת הפרויקט, להעסקת עובדת סוציאלית מלווה, ובמתן הכשרה והדרכות לחברי הוועד.

מטרת הפרויקט **'משפחה מלווה משפחה'** היא לאפשר ליווי אישי למשפחות המאושפזים המעוניינות בכך. במסגרת הליווי נציגי הוועד תורמים מניסיונם האישי ומהידע שצברו במהלך התמודדותם האישית עם בן משפחה מתמודד נפש.

הדס תדהר

מנהלת אדמיניסטרטיבית

050-6233082

hadas.ti@moh.gov.il

www.psjer.org.il

ליווי מבני משפחה של מתמודד נוגע במימד ייחודי, שלא יכול לקבל מענה דומה במסגרת הטיפול הרב צוותי של בית החולים, יהיה טוב ומקצועי ככל שיהיה. המתנדבים מציעים ליווי בפן הרגשי, באופן ההתמודדות, ובסיוע לפיתוח מרכיבי החוסן.

בנוסף, מתנדבי **'משפחה מלווה משפחה'** מחזיקים בידע מצטבר אודות הזכויות המגיעות למשפחות, ידע שאינו שגור דיו בידי הצוות המטפל. המתנדבים מסייעים למשפחות בהנגשת זכויות, ובמידת הצורך גם במימוש הזכויות הללו.

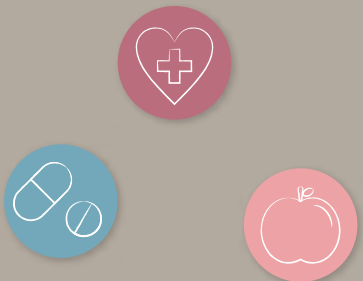
בין ספטמבר '21 למרץ '22 בוצעו 370 שיחות טלפון ראשוניות במטרה להציע את שירותי הפרויקט, ובראשם ליווי על ידי חבר ועד. 98 משפחות קיבלו סיוע זה או אחר מהמרכז.

התוצאות הכמותניות של הפרויקט לא גבוהות כפי שציפה המרכז כשיזם את הפרויקט. הסברה היא כי התוצאות הבינוניות נובעות ממספר גורמים:

- מגפת הקורונה, שהביאה לירידה בפניות למחלקה, להתמודדויות בריאותיות וכלכליות בקרב משפחות בריאות הנפש, לקיצור האשפוז ולשחרור מהיר לקהילה
 - אשפוזים חוזרים ב"דלת מסתובבת" ומשפחות שכבר מנוסות בהתמודדות ומיצוי זכויות
 - האוכלוסייה אותה משרת המרכז - שמרביתה מקהילות החוששות מחשיפה וגילויי ההתמודדות וההשלכות שלה עקב הסטיגמה
- למרות המספרים הנמוכים, במשוב שנערך בקרב מקבלי השירות נמצא כי למעלה מ-75% חשו כי הליווי היה נחוץ עבורם, שהם קיבלו כלים והפניות לגורמי סיוע רלוונטיים, וכי היו ממליצים על השירות.

הנגשת מידע למתמודדי נפש ובני משפחותיהם:
הפקת סרטוני הסברה
על שלבי האשפוז בהתאמה למצב המטופל

לכניסה לאתר

הנגשת מידע למתמודדי נפש ובני משפחותיהם: הפקת סרטוני הסברה על שלבי האשפוז בהתאמה למצב המטופל

בעת קבלת מטופל לאשפוז פסיכיאטרי, על בית החולים לספק למאושפז ולבני משפחתו הסבר על זכויותיו וחובותיו כמטופל וכמתאשפז. הסטיגמה הנלווית לאשפוז והדעות הקדומות בנושא מובילות את המטופלים והמשפחות להמעיט בהתייעצות ובשיתוף הסביבה, מצב המגדיל את פערי הידע והמחסור במידע חיוני אודות הזכויות ואודות תהליך האשפוז והטיפול.

ה'מרכז הירושלמי לבריאות הנפש איתנים כפר שאול' הוא בית חולים ממשלתי, המטפל באוכלוסיות מגוונות ובהן חרדים ובני מיעוטים, אוכלוסיות אשר באופן מסורתי פחות חשופות למידע הזמין ברשת האינטרנט. ההסתרה האופיינית לתחום בריאות הנפש מובילה גם היא למחסור במידע החיוני במצבים אלו. מסיבה זו מחפש צוות המרכז בכל עת את הדרכים הטובות ביותר להנגיש מידע חשוב זה.

פרויקט "המסע לאשפוז" נועד לצמצם את החששות ואת תחושת חוסר הוודאות של המטופל ושל בני משפחתו בנוגע לאשפוז. במסגרת הפרויקט הופקו סרטוני מידע ונרכשו אמצעים טכנולוגיים להצגתם (מסכי מידע, טאבלטים וכדומה).

סרטוני המידע, הנמשכים כחמש דקות, מתארים את תהליך האשפוז, הצוות המטפל, סדר היום במחלקה, וכיו"ב. מטרתם היא להנגיש בצורה ברורה מידע בנוגע לתהליך האשפוז, את המידע החיוני בנוגע לזכויותיו של המטופל עצמו, כמו גם את הזכויות של בני המשפחה. המאושפזים לומדים מי מתאם הטיפול שלהם, מי הרופא שלהם, ומקבלים תמונה של סדר היום במחלקה.

הדס תדהר

מנהלת אדמיניסטרטיבית

050-6233082

hadas.ti@moh.gov.il

www.psjer.org.il

כדי לוודא כי כל משפחה וכל מטופל המגיעים למרכז יחשפו לתכנים אלו, מוקרנים הסרטונים כבר בחדר המיון, כמו גם בחדר הביקורים ובחדרי הטיפול, ובאמצעות שליחת מסרון לטלפון הסלולרי עם קישור לתוכן.

הסרטונים נעשו במחשבה על נגישות גבוהה במגוון דרכים, כדי לתת מענה לצרכים של כל פלחי האוכלוסייה שמגיעה למרכז:

- **שפתית -** הסרטון מוצג בעברית ובערבית, עם כתוביות בעברית, ערבית, אנגלית, רוסית ואמהרית
 - **ויזואלית -** התכנים עצמם, בחירת הצבעים, האנימציה וכיו"ב נעשו במחשבה תחילה להתאמה גם למטופלים שמגיעים למרכז במצבים העלולים לגרום לבלבול וקשיי התמצאות, כמו במצבי פסיכזזה
 - **תרבותית וקוגניטיבית -** המלל בסרטונים מותאם קוגניטיבית כדי לאפשר גם לאנשים בעלי קושי קוגניטיבי להבין את המסרים החשובים
- התגובות לסרטון מגוונות. במרבית המקרים המטופלים שראו את הסרטון הביעו שביעות רצון מההסבר, אשר סייע להם בהתמצאות ובהסתגלות למחלקה. ויש מי שהגיב באמירה כי הסרטונים אופטימיים מדי. ישנם מקרים בהם מטופלים שוכחים שקיבלו את דף הזכויות בתחילת האשפוז, וזאת על רקע מצבם האקוטי בהגיעם במרכז, ולאחר צפייה נוספת בסרטון הם מבקשים לקבלו בשנית, וכך נחשפים שנית למידע על זכויותיהם.

הנגשת בדיקות וטיפולים
אצל רופא נשים לנערות ונשים
עם מוגבלות שכלית

לכניסה לאתר

הנגשת בדיקות וטיפולים אצל רופא נשים לנערות ונשים עם מוגבלות שכלית

ככל הנשים, גם נערות ונשים עם מוגבלות שכלית צריכות לעבור במהלך חייהן בדיקות ופרוצדורות רפואיות הקשורות לתחום בריאות האישה. אחד מהצרכים שעלו מהמשפחות ומאנשי הצוות במסגרות הדיור של נשים אלו הוא הקושי במתן הסבר פשוט על הצורך בביקור אצל רופא נשים ואודות הבדיקות השגרתיות הנדרשות.

מכיוון שמדובר בנושא אינטימי ורגיש, קיים קושי כפול בתיווכו. לעיתים רבות הנערות והנשים נמנעות מביצוע הבדיקות הנדרשות, או לחילופין ביצוען מלווה במבוכה רבה, במתח ותחושות לא נעימות.

קרן שלם הינה קרן ציבורית של השלטון המקומי, ומטרתה לסייע לרשויות האזוריות והמקומיות לפתח שירותים בקהילה לאנשים עם מוגבלות-שכלית התפתחותית, חושית ו/או פיזית.

בשיתוף פעולה בין קרן שלם ומינהל מוגבלויות, משרד הרווחה והביטחון החברתי, נולדה **סביבת "לילך"** <https://www.kshalem.org.il/home-page-funds> לומדה מקוונת שנועדה להסביר לנשים עם מוגבלות שכלית ונשים עם הנמכה קוגניטיבית מיהו רופא הנשים, וכיצד מתנהלות הבדיקות השגרתיות בחדר הטיפולים שלו. מטרת הלומדה הינה להפחית את תחושות הלחץ והחרדה, ולהגביר את תחושת העצמאות של הנשים לקראת הביקור אצל רופא הנשים.

תהליך הלמידה בסביבה מיועד לנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית ברמת תפקוד בינוני-גבוה, בגילאי 21 ומעלה, המתגוררות במסגרות דיור או בבית הוריהן, וצורכות שירותים במסגרות השונות בקהילה.

סביבת "לילך" כוללת 6 פרקים - פרק אחד המתייחס לתפקידו של רופא הנשים וכן 5 פרקים נוספים המפרטים את מהלכן של 5 בדיקות שגרתיות המתבצעות

שרון גנות

מנהלת ידע ומחקר

03-9601122

sganot@kshalem.org.il

www.kshalem.org.il

בחדר הטיפולים של רופא הנשים. האתר כולל 5 סרטוני הדרכה המציגים כל אחת מהבדיקות: וגינלית, שד, פאפ, אולטרסאונד וממוגרפיה.

במיזם שני שלבים:

- **שלב ראשון** – הלומדות עברו התאמה תרבותית לארבע חברות: רוסית, אתיופית, ערבית וחרדית.

- **שלב שני** – נערכו מהלכים פרסומיים רחבים הכוללים גם את התקשורת המסורתית וגם את התקשורת הדיגיטלית והרשתות החברתיות על מנת להחדיר את הלומדות לשימוש במגוון קהלי יעד.

הלומדה הופצה בקרב כל המסגרות הנותנות שירותים לקהל היעד אשר בפיקוח מינהל מוגבלויות במשרד הרווחה, לאתר 'קליק' של משרד הרווחה, ולאיתרי קופות החולים מכבי, כללית ומאוחדת.

ממצאי הערכת המיזם הראו כי הן הדיירות והן המלוות שלהן הביעו שביעות רצון רבה מהלומדה. כל המלוות ציינו כי ההתאמה התרבותית בוצעה בצורה טובה מאוד, וכי השפה, ההנגשה והתכנים מותאמים לחברה שלהן, פרט לדיאלקטים שונים שלעיתים מייצרים קשיים, ולקושי הטכני עם חשיפה לאינטרנט בחברה החרדית.

מרבית הדיירות ציינו כי הסרטונים ברורים, כי הן למדו דברים חדשים, כי הן נהנו מהצפייה וכי הן ממליצות לנשים נוספות לצפות וללמוד באמצעות 'לילך'. עם זאת, מחצית מהנשים, בעיקר עם רמת מוגבלות בינונית, ציינו קושי בהתמצאות במחשב ובלומדה.

תיקוף התרומה של הלומדה התבצע גם על-ידי בחינת השינוי שחל בידע ובתחושות של הנשים לפני ואחרי הלומדה. נראה כי אצל שלישי לערך מהנשים חל שיפור בממדים אלו - הן רכשו ידע בנוגע לביקור אצל רופא הנשים באמצעות הסרטונים, ותחושת הבלבול פחתה.

העלאת המודעות לגילוי מוקדם של סרטן הערמונית: פרסום כלל ארצי לעידוד אוכלוסיית הגברים בישראל לביצוע בדיקת PSA

לכניסה לאתר

העלאת המודעות לגילוי מוקדם של סרטן הערמונית: פרסום כלל ארצי לעידוד אוכלוסיית הגברים בישראל לביצוע בדיקת PSA

בספטמבר 2022 פרסם משרד הבריאות דוח אודות התחלואה והתמותה מסרטן הערמונית. מדובר בסרטן השכיח ביותר בקרב גברים בישראל, והרביעי בשכיחותו כגורם לתמותה ממחלת הסרטן. 20% מכלל המאובחנים בשנה מאובחנים בשלבי מחלה מתקדמים.

בגילוי מוקדם, אחוזי ההצלחה בריפוי מלא גבוהים מאוד. למרות הנתונים הללו, נראה כי כמחצית מהגברים בישראל אינם מודעים לצורך בביצוע בדיקות לגילוי מוקדם, כמו גם לעובדה כי מדובר בבדיקת-דם פשוטה הכלולה בסל התרופות, בדיקת PSA.

במהלך 2022 יצאה עמותת חיים עם סרטן הערמונית בקמפיין בעברית ובערבית, הקורא לגברים בין הגילאים 50-70 לפנות לרופא המשפחה בבקשה לביצוע הבדיקה.

הקמפיין הושק בנובמבר, חודש המודעות הבינלאומי לסרטן הערמונית, וזכה לתמיכה וגיבוי של איגוד האורולוגים. לצורך הקמפיין גייסה העמותה משרד יחסי ציבור מנוסה, אשר יצא לדרך עם תכנים שפורסמו בערוצים רבים ובדרכים יצירתיות, והכול בחתירה להוביל גברים לבצע את הבדיקה, ובהקדם.

חיים עם סרטן
הערמונית

איצי באר
יו"ר העמותה

050-8228530

ltzyb11@gmail.com

lwpc.org.il

להלן מספר דוגמאות לפעילות הענפה של הקמפיין:

- ראיונות עם ראשי איגוד האורולוגים ד"ר דב אנגלשטיין וד"ר שי גולן
- ראיונות עם יו"ר עמותת חיים עם סרטן הערמונית איצי באר
- פרסומים בישראל היום, בהארץ ובאתר האינטרנט Ynet
- ראיונות ופודקאסטים עם האונקולוג ד"ר אלי רוזנבאום
- שידורים שונים בערוצי הרדיו FM 103 וברשת ב'
- פרסום תכנים מודפסים על שלטי חוצות מרכזיים

במהלך הקמפיין מספר עיריות האירו מבנים בתחומן באור כחול המלווה את המודעות לסרטן הערמונית, אירוע שזכה לסיקור באתרי האינטרנט המקומיים.

בכדי לבדוק את יעילות הקמפיין הזמינה העמותה סקר שנערך על-ידי מכון סמיט. בסקר נמצא כי 125,000 גברים בגילאי היעד נחשפו לאחד או יותר מתכני הקמפיין. מחצית מגברים אלו לא שמעו לפני-כן על האפשרות לגילוי מוקדם של סרטן הערמונית בעזרת בדיקת PSA.

מעבר להעלאת המודעות, ממצאי הסקר הראו **כי הקמפיין הוביל אנשים לפעולה**, וזה המדד העיקרי להצלחתו. כ-8,700 גברים ביצעו בדיקת PSA בעקבות הקמפיין, כאשר 9,000 נוספים הצהירו על כוונתם לבצע את הבדיקה.

הקמפיין נחל הצלחה, וממצאיו מלמדים על חשיבות ביצוע מהלכים דומים בעתיד, למען העלאת המודעות לבדיקה מצילת החיים.

העמותה פועלת באופן שוטף להגברת המודעות למחלה בקרב הציבור, לספק תמיכה לחולים בסרטן הערמונית ולבני משפחותיהם, ולספק מידע כללי בקשר למחלה.

טיפול נפשי בקהילה:

מימוש זכויות בבריאות הנפש באמצעות הנגשת מידע
על זכאות לשירותי בריאות הנפש של קופות החולים

לכניסה לאתר

טיפול נפשי בקהילה: מימוש זכויות בבריאות הנפש באמצעות הנגשת מידע על זכאות לשירותי בריאות הנפש של קופות החולים

מאז כניסתה של הרפורמה בבריאות הנפש ביולי 2015, קיימים קשיים לקבל את סל הזכויות בתחום בריאות הנפש בקופות החולים. הדבר בא לידי ביטוי בהעדר זמינות ונגישות של שירותים שונים ובתורים ארוכים מאוד, בדגש על פסיכותרפיה כמדד מרכזי לבעיה.

הבעיה חמורה במיוחד במימוש הזכויות בתחום הנפש, שכן למרות שמתמודדים רבים לא מקבלים את השירותים המגיעים להם על פי חוק, מעטים בלבד פונים ומתלוננים על כך.

קמפיין 'טיפול נפשי בקהילה' של החברה למתנ"סים נעשה במטרה להנגיש את המידע על זכאות לשירותי בריאות הנפש של קופות החולים. אוכלוסיית היעד של הקמפיין כללה את המתמודדים עצמם, כמו גם את בני משפחותיהם ואת אנשי המקצוע בתחום.

המסרים נועדו גם ליידע אנשים שעברו משבר נפשי או שחווים התמודדות נפשית אודות זכויותיהם לטיפול נפשי בקהילה, וגם, ואף בעיקר, כדי לעודד אותם להיות אקטיביים במיצוי הזכויות בקופות החולים, ואפילו להגיש תלונה במקרה של אי-קבלת טיפול.

הקמפיין כלל שני שלבים:

1. במהלך 2018 - הופקו סרטונים בהם משתתפים עמיתים לזכויות, אנשים בעלי ידע מקצועי וניסיון אישי בבריאות הנפש, אשר מנגישים את הזכויות ומעודדים את הצופים לפנות לקופות החולים למצות את זכויותיהם בתחום זה.

נגה שטיינמן
מנהלת התוכנית

073-2870248

noga@matnasim.org.il

www.amitim4u.org.il

2. במהלך 2022 – הוקם עמוד נחיתה המשלב סרטונים, סיפורים אישיים, כתבות, שאלות ותשובות נפוצות, והפנייה לאתר עמיתים לזכויות. בנוסף הופק סרטון אנימציה המנגיש את השירותים הניתנים במרכזי הייעוץ למשפחות, מרכזים בהם כל בן משפחה של מתמודד נפש יכול לקבל תמיכה וייעוץ במימוש זכויות.

שני שלבי הקמפיין לוו ביחסי ציבור מקצועיים, עם הופעות רבות בכלי התקשורת השונים, כולל בטלוויזיה, ברדיו, בעיתונות הכתובה ובמדיה המקוונת. התכנים הופצו בעברית, ערבית, רוסית ואנגלית.

התוצאות מרשימות למדי, כאשר תכני הקמפיין זכו ל-14.1 מיליון חשיפות, עם 43,500 הקלקות בעמוד הנחיתה. בניתוח מעמיק יותר של נתוני הקמפיין התגלה כי זמן שהייה הממוצע בעמוד הנחיתה היה כעשר דקות, הווה אומר כי המבקרים בעמוד הנחיתה לא רק לחצו על הכפתור, אלא התעכבו והעמיקו בקריאת התכנים ובצפייה בסרטונים, וכך למדו אודות זכויותיהם.

התוצאות מרשימות לא רק בהנגשת המידע אודות הזכויות, אלא גם בהגשמת היעד העיקרי של הקמפיין, עידוד קהל היעד לפעולה. בתקופת הקמפיין נרשמה עליה של פי ארבע בכמות הפניות לייעוץ אישי.

העלאת המודעות למיצוי זכויות באופתלמולוגיה:
חשיבות ביצוע בדיקות עיניים
לצורך גילוי מוקדם ומניעת עיוורון

לכניסה לאתר

העלאת המודעות למיצוי זכויות באופתלמולוגיה: חשיבות ביצוע בדיקות עיניים לצורך גילוי מוקדם ומניעת עיוורון

ארגון הבריאות העולמי (WHO) קבע כי ניתן היה למנוע מצבי עיוורון או את הידרדרות הראייה של קרוב למחצית האוכלוסייה הסובלת מכך. מדובר בקרוב לביליון בני אדם ברחבי העולם אשר היו יכולים לשמור על ראייתם תקינה, או לכל הפחות להימנע ממצב של עיוורון מלא.

נתונים מקוממים אלו מעלים שאלות רבות, ובראשן השאלה כיצד ניתן לשנות מצב זה, וכיצד יש לעזור לאלו שנמצאים ברגעים אלו ממש בסיכון גבוה לפתח תהליך פתולוגי אשר סופו אובדן הראייה.

בשנת 2018 **עמותת "לראות"** לחקר בריאות העין ומניעת עיוורון בישראל יצאה בקמפיין פרסום להעלאת המודעות לחשיבות הרפואה המונעת בתחום האופתלמולוגיה, וזאת במסגרת חודש המודעות לבריאות העין. הקמפיין כוון לכלל האוכלוסייה, אך בדגש על אוכלוסיות בסיכון לפתח לקויות ראייה.

מרבית המאמצים הושקעו בפנייה לאנשים הסובלים ממחלות אשר עלולות להוביל בין היתר לעיוורון. קהל היעד כלל מבוגרים מעל גיל 65 הסובלים ממחלות כגון קטרקט, גלאוקומה, ניוון מקולרי (AMD) וסוכרת שעלולה להוביל לרטינופתיה סוכרתית. חלק אחר בפעילות כוון להורים לילדים עד גיל 6 הסובלים מעין עצלה.

מטרת הקמפיין הייתה לעודד את קהל היעד לבצע אבחון מוקדם של אותם המצבים העלולים להוביל לעיוורון, עיוורון ממנו ניתן להימנע במידה והבעיה תזוהה מבעוד מועד בבדיקת עיניים. לצד המסר העיקרי על חשיבות בדיקות העיניים המונעות, כלל קמפיין גם התייחסות לזכויות החולים.

נדין הולנדר
מנכ"ל

09-9518475

nadine@eyes.org.il

www.eyes.org.il/Home

הקמפיין פעל במספר ערוצים:

- **בעיתונות** – מודעות יצירתיות שנפרשו על עמודים שלמים בעיתון 'ישראל היום'
- **ברדיו** – תשדירי רדיו שודרו במשך חמישה ימים בתחנות כאן ב', כאן ג', וב-88FM
- **בדיגיטל** – קודמו כתבות באתר ובמובייל של פורטל התוכן 'מאקו', והופק סרטון בנושא אשר הגיע ללמעלה מחצי-מיליון צפיות
- **בטלוויזיה** – העמותה פנתה לציבור במהלך מספר תוכניות טלוויזיה. לדוגמא, במהלך התוכנית "הכוכב הבא", תוכנית בעלת רייטינג גבוה במיוחד, טושטש המסך בכדי לדמות פגיעה בראיה

כמדד להצלחת הקמפיין נבדקו כמות הצפיות בפרסומים בדיגיטל, שם ניתן למדוד באופן מדויק למדי את המספרים. בסיום הקמפיין בערוצי הדיגיטל, שכללו את יוטיוב, פייסבוק, ארטמדיה ואתר YNET, הגיעו התכנים ללמעלה משני מיליון צפיות.

עמותת "לראות" לחקר בריאות העין ומניעת עיוורון בישראל מקדמת באופן שוטף רפואה מונעת בעיניים, באמצעות העלאת מודעות ומחקר בבריאות עיניים, במטרה למנוע עיוורון בחברה הישראלית.

הקמת קו סיוע טלפוני למצבי חירום
ומיצוי זכויות למתמודדי נפש ולבני משפחותיהם
המאוייש ע"י אמהות ו\או בנות זוג של מתמודדים

לכניסה לאתר

הקמת קו סיוע טלפוני למצבי חירום ומיצוי זכויות למתמודדי נפש ולבני משפחותיהם המאוייש ע"י אמהות ו\או בנות זוג של מתמודדים

בישראל חיים כיום כ-250,000 אנשים המתמודדים עם מגבלה נפשית. לאור מגפת הקורונה נצפתה עליה בנתון זה. לכל מתמודד ישנו לפחות בן משפחה אחד אשר זקוק למידע, כלים והכוונה למיצוי זכויות וכן לתמיכה רגשית.

ישנם בישראל מרכזי ייעוץ המציעים מענה לאותן משפחות, אך שעות המענה באותם המרכזים מוגבלות, ולא ניתן להבטיח מענה מהיר במצבי חירום, בין אם רגשיים של אחד מבני המשפחה או המתמודד עצמו, ובין אם באירועים קליניים.

עמותת "איכות בשיקום" יזמה את פיתוחו של **קו סיוע הפועל מעבר לשעות הפעילות של מרכזי הייעוץ**. ייחודו של הקו הוא כי הוא מאוייש על ידי נשים שהן אמהות או בנות זוג של מתמודד נפש. לכן, מעבר להכשרה הנרחבת שהן קיבלו, מתנדבות אלו מכירות באופן אישי את המצבים עימם מתמודדים בני המשפחה, ונמצאות בעמדה ייחודית לתת מענה בתמיכה בצרכים הרגשיים, כמו גם ביידוע אודות הזכויות השונות ודרכי המיצוי שלהן.

זמינות המענה האישי והמיידית לבני המשפחה הנמצאים ברגעי משבר מסייע לקצר את השהות עם תחושת המצוקה, למנוע הסלמה בתקשורת הבין אישית עם המתמודד, ולהנגיש מידע באופן ברור אשר מחזיר את תחושת השליטה והוודאות לבני המשפחה.

לצורך תפעולו השוטף של הקו בוצע תהליך של גיוס, מיון והכשרת מתנדבות. במקביל לבניית הקו נבנתה גם תשתית טכנולוגית והטמעת אפליקציה ייעודית

איילה ראלי

מנכ"ל

03-5552784

info@eychut.org.il

eychut.org.il

למעקב אחר המענה בקו לצורכי הערכה ומדידה.

עם השקתו פורסם הקו בערוצי המדיה השונים כולל בעיתונים הגדולים, ערוצי רדיו פופולריים, במקומונים ברחבי הארץ, ברשת האינטרנט ובמדיה החברתית.

קו הסיוע קיבל עד היום מאות פניות בשפות שונות, ונראה כי הוא מצליח לענות על צורך אמיתי של אותן משפחות בהתנהלות היומיומית עם בן משפחה מתמודד. בסקר שביעות רצון שביצעה העמותה עלה כי 95% מבני המשפחה דיווחו כי המענה סייע להם וכי 100% מהם ימליצו לאנשים נוספים לפנות אל הקו, ואף יפנו בעצמם שנית במידה ויזדקקו לכך.

עוד מהנתונים שנאספו מהפעלת קו הסיוע:

- מרבית הפניות, כ-80%, מגיעות מהורים למתמודדים, 10% היו מאחים של מתמודדים, ו-10% הנוספים מילדים של מתמודדים
- מעל 40% מהפניות הן לצורך קבלת מידע על שירותי שיקום וזכויות
- 30% מהפניות הן לבקשת ייעוץ במצבי חירום כגון מצב נפשי אקוטי ואשפוז
- 20% מהפונים מגיעים לקו הסיוע לצורך קבלת תמיכה רגשית ונפשית על רקע ההתמודדות עם בן משפחה מתמודד נפש
- תפקודו השוטף של הקו, מאות הפניות שממשיכות להגיע, וזאת לצד נתוני שביעות הרצון שעלו מהסקר, מצביעים על הצלחת הפרויקט.

העלאת מודעות בחברה החרדית והערבית:
עידוד לביצוע בדיקות סקר
לגילוי מוקדם של סרטן המעי הגס

לכניסה לאתר

העלאת מודעות בחברה החרדית והערבית: עידוד לביצוע בדיקות סקר לגילוי מוקדם של סרטן המעי הגס

במהלך תקופת מגיפת הקורונה, חלק ניכר מהאוכלוסייה נמנעה מביקורים במרפאות וממפגשים עם רופאים. 'שמיר' (תחת קמפיין 'צו מניעה'), הפועלת באופן סדיר להעלאת המודעות, כמו גם בליווי החולים בהתמודדות עם המחלה, נאלצה למצוא פתרונות לצורך החיוני לעודד אנשים לבצע בדיקות סקר לגילוי מוקדם של סרטן המעי הגס.

קמפיין 'צו מניעה' החל לפעול ברשתות החברתיות, במקביל לפעילות יזומה וממוקדת להפצת המידע מציל החיים במגוון רחב של ערוצים. שני משרדי יח"צ קידמו את הפעילות שהתמקדה בשתי קבוצות אוכלוסייה – החרדית והערבית.

באוכלוסייה החרדית:

- שיתוף פעולה עם קופ"ח מאוחדת - מאות חוברות הסבר הועברו לחלוקה במרפאות באזורים בהם ריכוז גבוה של תושבים חרדים
- שיתוף פעולה עם רדיו 'קול חי' - התחנה המובילה במגזר החרדי, במסגרתו התארח פאנל מומחים, בנוסף ל-30 תשדירים בנושא
- שיתוף פעולה עם רבנים - חולקו אלפי עותקים של חוברת הסבר הכוללת גם 'פסק הלכה' (קול קורא) של רבנים ידועים ומקובלים, הקוראים לציבור לבצע את הבדיקות.

לאחר תקופת המגיפה המשיכה העמותה בקמפיין לעידוד ביצוע הבדיקה אצל אלו שלא נבדקו במהלך שנת המגיפה. לצורך כך פורסמה הודעה לעיתונות בכל ערוצי התקשורת החרדית ובאתרים המובילים בחברה החרדית.

ד"ר שלמה לבקוביץ
יו"ר

052-4747234

shlomolw

@netvision.net.il

zav-menia.org

באוכלוסייה הערבית:

- התקיימו 5 ראיונות בתחנות רדיו מובילות בערבית
 - ראיונות בנושא שודרו בערוצי הטלוויזיה המובילים בחברה הערבית
 - שיתוף פעולה עם עמותת 'ניסאן' - חוברות ההסבר הופצו בקרב חברי העמותה
 - ראיונות עם חולים המספרים על התהליך האישי שלהם פורסמו בעמוד הפייסבוק של הקמפיין. הסרטונים זכו לצפיות רבות ועוררו תגובות ושיתופים
- שבעה סרטוני הדרכה עם ידוענים בחברה הערבית הופצו ברשתות החברתיות והגיעו ללמעלה מ-280,000 צפיות. סרטונים עם "משפיענים" התגלו ככלי האפקטיבי ביותר להעברת מסרים במגזר הערבי.
- בנוסף הורחבו תכני האתר עם פרקים ברוח הקמפיין המיועדים לחברה החרדית ולחברה הערבית. במקביל הופקו סרטונים עם רופאות מומחיות באונקולוגיה אודות שלבי מסע המטופל לפי שלבי אבחון המחלה.
- לא רק למניעה, העמותה פעלה גם בתחום ההתמודדות עם המחלה. חולים ובני משפחותיהם לוו במהלך תקופת הטיפול, תוך קבלת תמיכה נפשית, תמיכה במימוש זכויות, ועוד.
- העמותה יזמה קבוצת פייסבוק לטובת המתמודדים ובני משפחותיהם, ובה מפורסמים פוסטים עם מידע עדכני וחיוני. בקבוצה שותפות רופאות אונקולוגיות ורופא מנתח מהדסה, וחבריה יכולים לחלוק מניסיונם האישי ולקבל תשובות מקצועיות לשאלותיהם.

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

מועצת הבריאות

